

Dystrybucja zasobów a używanie substancji psychoaktywnych u osób doświadczających konfliktu zbrojnego
Distribution of resources and use psychoactive substance by people experiencing an armed conflict

Diana Pietrzyk

Promotor: dr hab. Iwona Niewiadomska, prof. KUL, Seminarium: Psychoprofilaktyka patologii społecznej

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie

ABSTRAKT

Przedmiotem prezentowanego posteru jest próba przedstawienia wyników badań dotyczących związku pomiędzy dystrybucją zasobów a używaniem substancji psychoaktywnych w grupie osób doświadczających konfliktu zbrojnego na Ukrainie.

Zasoby jakimi dysponuje jednostka bądź ich pewne deficyty mogą być istotnym czynnikiem wpływającym na sięganie po substancje psychoaktywne, które są formą unikowego stylu radzenia sobie w sytuacji trudnej/ wojennej stanowiącej bezpośredni czynnik wyzwalający doświadczenie stresowe.

PYTANIE BADAWCZE

Jakie związki zachodzą pomiędzy dystrybucją zasobów a używaniem substancji psychoaktywnych u osób przesiedlonych w wyniku konfliktu zbrojnego?

METODY

- 1) Metryczka
- 2) Kwestionariusz Oceny Zachowania Zasobów S. Hobfolla
- 3) Kwestionariusz Funkcjonowania Zdrowotnego

GRUPA BADANA

Płeć			
	Kobieta	Mężczyzna	Brak danych
N	72	240	6
%	22%	74%	2%

Wiek		
Min	Max	M
18	74	34

HIPIOTEZY

H1: Wysokie nasilenie zysków zasobowych koreluje ujemnie z dużym natężeniem używania substancji psychoaktywnych

Analiza współczynników korelacji nie wykazała istotnie statystycznych zależności pomiędzy spostrzeganiem zysków zasobowych a używaniem substancji psychoaktywnych.

H1a: Wysokie nasilenie zysków zasobowych koreluje ujemnie z dużym natężeniem używania leków uspokajających/ nasennych w grupie kobiet

H2b: Wysokie nasilenie zysków zasobowych koreluje ujemnie z dużym natężeniem używania alkoholu w grupie mężczyzn

Tabela 2 Korelacja pomiędzy nasileniem zysków zasobowych a dużym natężeniem używania leków uspokajających następnnych/ w grupie kobiet oraz dużym natężeniem używania alkoholu w grupie mężczyzn.

Pieć			Stopień zysku zasobu
Kobieta	rho Spearmana	Alkohol	Współczynnik korelacji
			Istotność
			N
	rho Spearmana	Leki uspokajające/nasenne	Współczynnik korelacji
			Istotność
			N
Mężczyzna	rho Spearmana	Alkohol	Współczynnik korelacji
			Istotność
			N
	rho Spearmana	Leki uspokajające/nasenne	Współczynnik korelacji
			Istotność
			N
		Stopień zysku zasobów	Współczynnik korelacji
			1,000

*. Korelacja jest istotna na poziomie 0.05 (jednostronnie).

*. Korelacja jest istotna na poziomie 0.05 (jednostronnie).

W grupie kobiet wraz z odczuwaniem wzrostu zysków zasobowych, zaobserwowano mniejsze używanie leków uspokajających/ nasennych (rho Spearmana= -0,27, p= 0,11).

Hipoteza 2b nie potwierdziła się

H1c: Wysokie nasilenie zysków zasobowych koreluje ujemnie z dużym natężeniem używania substancji psychoaktywnych w grupie osób młodszych.

Tabela 3 Korelacja między nasileniem zysków zasobowych a dużym natężeniem używania substancji psychoaktywnych

Wiek	Kwestionariusz Oceny Zachowania Zasobów		MAP		
			Wynik ogólny	Alkohol	Leki uspakajające/nasenne
Młodzi	Stopień zysku zasobów	Korelacja Pearsona	-,158*	-,097	-,037
		Istotność (jednostronna)	,025	,115	,325
		N	155	155	153
Starsi	Stopień zysku zasobów	Korelacja Pearsona	,014	,068	,008
		Istotność (jednostronna)	,437	,219	,465
		N	133	131	128

** . Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (jednostronnie)

*. Korelacja jest istotna na poziomie 0.05 (jednostronnie).

U osób młodych wzrost zysków zasobowych, współwystępuje z mniejszym natężeniem używania substancji psychoaktywnych $r = -0,15$, $p = 0,025$.

H2: Duże natężenie spostrzeganych strat zasobowych koreluje dodatnio z wysokim nasileniem używania substancji psychoaktywnych w badanej grupie.

Tabela 4 Korelacja pomiędzy dużym natężeniem spostrzeganych strat zasobowych a wysokim nasileniem używania substancji psychoaktywnych.

Kwestionariusz Oceny Zachowania Zasobów		MAP		
		Wynik ogólny	Alkohol	Leki uspakajające/nasenne
Stopień utraty zasobów	Korelacja Pearsona	,147**	,116*	,096
	Istotność (jednostronna)	,006	,025	,053
	N	291	289	285

** . Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (jednostronnie).

*. Korelacja jest istotna na poziomie 0.05 (jednostronnie).

Wraz z dużym natężeniem spostrzeganych strat zasobowych można zaobserwować współzależność używania substancji psychoaktywnych.

BIBLIOGRAFIA

1. Bjelosevic E, Hadziakpetanovic H, Loga S, Hodzic M, Skelid D, Savarimotto B. (2003). Relation between benzodiazepine abuse and trauma. *Medicinski Arhiv*, 57(5-6), p. 33-36
2. Bobrowski J. (2002). Pozucie kofeiny oraz inne zasoby odporncosowe a wyzwanie substancji psychoaktywnych przez mlodzi. *Alkoholizm i Narkomania* 5(2), s. 223-239.
3. Knapiak W. (2010). *Uzaleznienia jako problem cywilizacyjny XXI wieku*. Kraków: Arkus.
4. Kalichman S.C., Simbaya C., Kaufman M. (2009). Alcohol use and sexual risks for HIV/AIDS in sub-Saharan Africa: a systematic review of empirical findings. *Prev Sci*, 8(2):144-151.
5. Ezard N., Oppenheimer E., Burton A., Schlippegaard M., Macdonald D., Adelekan M., Sakarati A., Ommeren M. (2010). Sixty-six assessments of alcohol and other substance use in populations displaced by conflict. *Conflict and Health*, 4(1):1-12.
6. Niewiadomski A., Chwazsz J. (2004). *Kto skutecznie zapobiega karierze przestepcy?*. Lublin: EFS.
7. Hofbøl S. E. (2001). Conservation of resource caravans and engaged settings. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 84, s. 116-122.
8. Horowska, A. (2006). *Wzrostekniarstwo MAP (Maudsley Addictive Profile) i jego wykorzystanie w obszarze uzaleznienia*. *Serwis Informacyjny Narkomania*, 2(33), 9-17.